

Ontdek de dorpjes van Texel

Texel is het grootste Waddeneiland van Nederland en telt in totaal zo'n 13.800 inwoners. Het eiland bestaat uit zeven sfeervolle dorpen (Den Burg, Den Hoorn, De Koog, Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en de Waal). Ieder met een heel eigen karakter. Van levendige badplaatsen tot rustige vissersdorpen: op Texel vind je voor iedere vakantieganger een plek die bij hem past.

Hieronder vind je een selectie van dorpjes, bezienswaardigheden en natuurgebieden op Texel die ik voor je op een rij heb gezet. Het is zeker niet alles wat er te doen is, maar hopelijk geeft het een leuke eerste indruk en volop inspiratie om het eiland te verkennen.

Den Burg. Het hart van Texel (ca. 7.000 inwoners)

Den Burg is het grootste dorp en wordt vaak gezien als de "hoofdstad" van Texel. Hier woont ongeveer de helft van alle eilandbewoners. Het gezellige centrum zit vol winkels, restaurants en terrassen. Ook vind je hier musea en een bioscoop. Het dorp heeft een beschermd dorpsgezicht met een cirkelvormig stratenplan dat herinnert aan de middeleeuwse burcht, waarnaar het dorp is vernoemd.

Iedere maandagochtend is er een **weekmarkt** (van 08:00 tot 13:30 uur) op het centrale plein de Groeneplaats, waar lokale producten en curiosa worden verkocht. In de maanden juli en augustus is er iedere woensdag een zomermarkt in het centrum.

Voor de **boodschappen** zijn er in Den Burg 3 supermarkten, Jumbo, Albert Heijn en de Aldi. Ook is er een biologische supermarkt, Ekoplaza.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

De Burght

Deze markante protestantse kerk staat centraal in het dorp. De toren is op maandagochtenden te beklimmen voor een weids uitzicht over het eiland.

Oudheidkamer

Gevestigd in een van de oudste huizen van het dorp, biedt dit museum een inkijkje in het Texelse leven van vroeger.

Kaasboerderij Wezenspyk

Kaasboerderij Wezenspyk is een bekende kaasboerderij en familiebedrijf nabij Den Burg op Texel, waar al meer dan veertig jaar ambachtelijke Texelse kazen worden gemaakt.

Hoofdlocatie (Boerderij): [Hoornderweg 29, 1791 PM Den Burg](#).

Wat is er te doen?

- **Winkel & Proeverij:** In de boerderijwinkel kun je meer dan dertig soorten kaas proeven en kopen, waaronder koeien-, schapen- en geitenkaas. Bekende kazen zijn de **Texelse Boerenkaas** en de **Wezenparel** (koekaas met knoflook en tuinkruiden).
- **Schapenmuseum:** Leer alles over de geschiedenis van de Texelse schapenhouderij in dit museum, gevestigd in een authentieke schapenboet op het terrein.
- **Landschapspad:** Een wandelroute rondom de boerderij die je door het oude landschap van Texel leidt en eindigt bij het museum.
- **Café & Terras:** Geniet van lokale lekkernijen, zoals de befaamde Texelse kaasfondue, in het café of op het terras.

Schapenboerderij Texel:

Schapenboerderij Texel (Den Burg): Dit is de bekendste locatie om lammetjes te knuffelen.

- **Activiteiten:** Naast knuffelen zijn er demonstraties schapen drijven (dagelijks om 11:00 en 14:00 uur), ponyritjes en een speeltuin. Je vindt er 25 verschillende schapenrassen.
- **Toegang:** Volwassenen € 7,50 en kinderen € 6,00. (Tarieven 2026)
- **Openingstijden:** Dagelijks geopend van 10:30 tot 15:30 uur
- **Locatie:** Pontweg 77, 1791 LA Den Burg

Schapenboerderij De Waddel

De Waddel is een historisch schapenbedrijf op Texel, gelegen in het natuurgebied de [Hoge Berg](#). De boerderij is gevestigd in een karakteristieke stolpboerderij uit 1625 en wordt gerund door de familie Bakker.

- **Schapenhouderij:** Er worden ongeveer 400 ooien gehouden van het Texelse schapenras. Het bedrijf werkt natuur-inclusief en met respect voor de omgeving.
- **Producten:** In de eigen boerderijwinkel worden lokale producten verkocht, zoals de bekende Waddel-schapenkaas, lamsvlees en wolproducten.
- **Activiteiten:** Hier kun je in het voorjaar vaak meekijken bij een geboorte of helpen met voeren.
- **Locatie:** Westergeest 4, 1791 LJ Den Burg
- **Tip/aanrader:** Kijk eens op de Facebook pagina, Schapenbedrijf de Waddel

Maritiem- en Juttersmuseum Flora

Het [Maritiem- en Juttersmuseum Flora](#) bij Den Burg (gelegen tussen Den Burg en De Koog) is een uniek museum dat zich richt op de historie van het strandjuten op Texel. Het toont een grote verzameling aangespoelde voorwerpen, scheepsbergingen en films over juten. Flora is geen flora/fauna-natuurmuseum, maar een maritiem juttersmuseum.

- **Locatie:** Het is gelegen aan de Pontweg, tussen Den Burg en De Koog. Het adres is Californiëweg 1c, 1796 PA De Koog TEXEL

Tesselaar Familiebrouwerij Diks (Den Burg):

De **Tesselaar Familiebrouwerij Diks** is een ambachtelijke bierbrouwerij op Texel, gevestigd in een voormalige landbouwcoöperatie aan de rand van Den Burg. Het is de enige echte brouwfamilie op het eiland.

- **Bieraanbod:** De brouwerij voert een breed assortiment bieren, vaak met namen in het Tessels dialect:
  - ✓ **Tesselaar Strandstruner:** Een koperkleurig Weizenbier.
  - ✓ **Tesselaar Bruuzer:** Een krachtige Tripel (dialect voor 'wildebras').
  - ✓ **Eilandpilsener:** Een ambachtelijk gebrouwen pils.
- **Activiteiten:** Ze bieden rondleidingen van ongeveer 45 minuten aan, inclusief een proeverij van drie verschillende bieren.
- **Locatie:** Meyertebos 7, Den Burg.

Natuurgebieden

De Hoge Berg

De Hoge Berg op Texel (ca. 15 meter hoog) is een uniek landschapsreservaat en Icoonlandschap (sinds 2019) gelegen tussen Den Burg en Oudeschild. Het gebied staat bekend om zijn glooiende karakter, historische [tuunwallen](#) (stapels graszoden), schapenboeten en vele schapen. De Hoge Berg is ontstaan zo'n 150.000 jaar geleden, in de voorlaatste IJstijd, stuwden gletsjers keileem omhoog, waardoor de ondergrond hoger ligt dan de rest van het eiland.

Het gebied ligt tussen Den Burg en Oudeschild en biedt vanaf het hoogste punt een prachtig panorama over de weilanden en de Waddenzeedijk.

De Hoge Berg is een populair gebied voor wandelen, fietsen. Er is een wandelroute van 6,5 km uitgezet.

In dit gebied liggen de [Zandkuil](#) (een bekend insectenreservaat) en de [Erebegraafplaats Hoge Berg Texel](#).

Den Hoorn. Kunst en rust (ca 900 inwoners)

In het zuiden van Texel ligt het kunstenaarsdorp, Den Hoorn. Het dorp heeft een beschermd dorpsgezicht met karakteristieke, historische huizen. Het "Hoornder kerkje" (NH Kerk) is een 15e-eeuws bakken met een losstaande toren, dat vaak als eerste wordt gezien vanaf de veerboot.

Het dorp artistieke sfeer met meerdere galleries en ateliers. In de zomer (rond juni) vindt het evenement [Texel CultuurEiland](#) plaats.

Texel CultuurEiland (TCE) is een stichting die zich inzet om de rijke cultuurhistorie van Texel zichtbaar en beleefbaar te maken voor zowel eilandbewoners als toeristen. Het is een initiatief dat cultuur, kunst, geschiedenis, landschap en lokale verhalen met elkaar

verbindt tot een doorlopend programma, waardoor het meer is dan alleen een eenmalig evenement.

In de maanden *juli* en *augustus* is er iedere donderdag een **zomermarkt**, [De Hoornder Donderdag](#).

De **supermarkt** die je in Den Hoorn hebt is Goënga supermarkt en Slagerij. In de zomermaanden (juli en augustus) zijn zij ook op zondag open. Goënga staat bekend om zijn Texelse lamsvlees.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

Walvisvaardershuisje

Het Walvisvaardershuisje in Oosterend op Texel is een uniek, historisch monument uit de 18e eeuw. Het staat bekend om zijn rijke interieur met authentieke Harlinger tegels en toont hoe walvisvaardersfamilies destijds leefden.

- **Openingstijden:** op maandag om 14.00 en 15.30 uur. Van mei t/m eind oktober.
- **De bezichtiging** duurt ca. 60 minuten. Bezoek is alleen mogelijk op deze tijdstippen. Bezoekers krijgen een korte rondleiding door één van de vrijwilligers. Prijzen: € 4,00 per persoon (kinderen 0 t/m 4 jaar gratis). Met de Texelse Museumpas is de toegang gratis.
- **Locatie:** Herenstraat 49, 1797 AG Den Hoorn- Texel

Novalishoeve

Novalishoeve op Texel is een unieke, biologisch-dynamische zorgboerderij waar jongeren met een hulpvraag ambachtelijke streekproducten maken. Het is een open plek met een sfeervol dagcafé en winkel, gericht op zorg, natuur, rust en ritme. Ze werken zonder kunstmest of bestrijdingsmiddelen en zijn gericht op duurzaamheid.

Openingstijden: Maandag t/m zaterdag: 09:30 – 16:30 uur, Zondag: Gesloten

Locatie: Hoornderweg 46, 1797 RA Den Hoorn

Natuurgebieden:

De Hors

De Hors op Texel is een uniek, ruig natuurgebied en de enige plek op het eiland waar nog actief nieuwe duinen ontstaan. Dit "woestijnachtige" zuidpuntje van Texel biedt een dynamisch landschap van uitgestrekte zandvlaktes, jonge duinvorming (door biestarwegras en helmgras) en rust.

- **Wandelen:** U kunt er vrij wandelen, maar let op de broedgebieden van vogels. Een bekende route loopt langs de Horsmeertjes.
- **Toegang:** Je bereikt de Hors vanaf de parkeerplaats aan de Mokweg.
- **Broedseizoen:** Vanwege de broedende dwergsterns is een deel van het gebied tijdens het broedseizoen niet toegankelijk

De Dennen

De Dennen is het grootste bosgebied op Texel en maakt deel uit van het [Nationaal Park Duinen van Texel](#). Het bos ligt aan de westzijde van het eiland, tussen de dorpen Den Hoorn en De Koog.

- **Wandelen:** Er zijn talloze routes, variërend van korte ommetjes zoals de [wandeling De Dennen \(3 km\)](#) tot langere tochten zoals de 12 km lange route 'Weg van de Dennen'.
- **Fietsen & MTB:** Het bos beschikt over uitgebreide fietspaden en een uitdagende [mountainbikeroute](#) met singletracks en duinzichten.
- **Uitzichtpunten:** De uitkijktoren op de [Fonteinsnol](#) biedt een weids uitzicht over het bos en de omliggende duinen.
- **Recreatie:** Er is een officiële barbecueplaats en diverse speelplekken voor kinderen.
- **Honden:** In grote delen van De Dennen mogen honden [loslopen](#), mits ze onder appel staan.

De Koog. De badplaats (ca. 1.300 inwoners)

De Koog is de enige echte badplaats van Texel en ligt als enige dorp direct aan de Noordzee, gescheiden door slechts twee duinenrijen.

Het dorp biedt veel horeca, winkels en uitgaansmogelijkheden. In de Dorpsstraat heeft talloze winkeltjes, terrassen en restaurants. Je kan vanuit de Dorpsstraat zo naar het strand lopen.

De **supermarkten** die er in de Koog zijn, Jumbo en Lidl.

Iedere dinsdag is er in de maanden *juli* en *augustus* een **braderie**.

Ronde om Texel

De [Ronde om Texel](#) is de grootste catamaranrace ter wereld, die jaarlijks in juni wordt gehouden. De start en finish is bij strandslag Paal 17. Waar je als toeschouwer de race ook mooi kunt kijken is bij de vuurtoren (Noordkaap), de waddendijk en de haven van Oudeschild.

Texel Culinair

[Texel Culinair](#) is een driedaags culinair evenement, eind september in het centrum van De Koog. Tijdens deze dagen worden zo'n 100 verschillende kleine gerechtjes gemaakt door chef-koks van ruim 20 Texelse restaurants, eetcafés, eethuisjes en cateringbedrijven. Als bezoeker kun je volop proeven van deze stoet culinaire hoogstandjes, bereid met producten van het eiland.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

Ecomare

Ecomare op Texel is een centrum voor de Waddenzee en Noordzee, dat fungeert als zeehondenopvang, vogelopvang, natuurmuseum en zeeaquarium. Gelegen in Nationaal Park 'Duinen van Texel'.

- **Bezoekerscentrum:** Je kunt de zeehonden bekijken in de bassins en dagelijks de voederpresentaties (om 11:00 en 15:30 uur) bijwonen.
- **Natuurmuseum & Aquarium:** Het museum toont exposities over de Wadden, de Noordzee en het ontstaan van Texel. Het zeeaquarium herbergt vissen, roggen en haaien uit de regio.
- **Walviszaal:** Hier zijn indrukwekkende skeletten van gestrande walvissen te zien, waaronder een bultrug en potvis.
- **Duinpark:** Het centrum ligt in een uitgestrekt duingebied met wandelroutes, direct toegankelijk vanaf het buitenterrein
- **Locatie:** Ruijslaan 92, 1796 AZ De Koog

Oosterend. Historisch (ca. 1.200 inwoners)

Oosterend, ook wel bekend als “Strend”, ligt aan de oostkant van het eiland en was van oudsher direct georiënteerd op de Waddenzee en was vroeger een belangrijke schakel in de Texelse visserij. Nu staat Oosterend vooral bekend om zijn prachtige oude kern met monumentale panden en de imposante Maartenskerk. Door de rijke historie en de ligging tussen de polders wordt dit dorp ook wel één van de mooiste van Texel genoemd.

Het beschermd dorpsgezicht kenmerkt zich door smalle straatjes, zoals de Peperstraat en de Kerkstraat met oude vissershuisjes en boerderijen.

In de maanden *juli* en *augustus* is er de 2de en 4e zaterdag van de maand een **Strendersmarkt**. Hier vind je Texelse Producten en ambachten.

In september wordt er ieder jaar de Strender visrookwedstrijd georganiseerd.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

Brouwerij TX (Oosterend):

Brouwerij Stokerij Texel (vaak kortweg TX genoemd) is een ambachtelijke brouwerij en distilleerderij in het dorp Oosterend op Texel. De brouwerij staat bekend om haar innovatieve bieren in blik en de unieke combinatie met een stokerij en ontstaan uit een samenwerking tussen Stokerij Texel en Paal 17.

Ze maken bijzondere brouwsel zoals de:

- ✓ **TX Tripel Brut**, die rijpt op witte wijnvaten.
- ✓ **TX Steambock:** Bekend als de eerste 'stoombock' ter wereld.
- ✓ **TX Donkerblond:** Een toegankelijk maar rijk speciaalbier.

- **Rondleidingen:** Worden doorgaans gegeven op donderdag en zaterdag. De tour duurt ongeveer 1,5 uur, inclusief een welkomstdrankje en proeverij.
- **Openingstijden Taproom & Shop:** Maandag t/m vrijdag: 08:30 – 17:00 uur. Zaterdag: 14:00 – 17:00 uur Zondag: Gesloten.
- **Locatie:** [Prinses Beatrixlaan 15, Oosterend](#).

Oudeschild, het vissersdorp (ca 1.500 inwoners)

Aan de oostkant van het eiland ligt Oudeschild, de thuishaven van de Texelse vissersvloot. De gezellige haven is het kloppend hart van het dorp. Hier geniet je van verse vis, boten en maritieme sfeer.

Oudeschild ligt direct aan het UNESCO Werelderfgoed de Waddenzee en biedt prachtige fietsroutes over de dijk met uitzicht op zee.

In de zomermaanden (*juni, juli, augustus*) is er elke vrijdag een gezellige **havenmarkt** met streekproducten en snuisterijen.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

Museum Kaap Skil

Museum Kaap Skil is een maritiem museum in het vissersdorp Oudeschild op Texel. Het museum brengt 400 jaar Texelse zeegeschiedenis tot leven, met een focus op de Reede van Texel, archeologische vondsten uit scheepswrakken en het leven van jutters en zeelui.

- **Adres:** Heemskerckstraat 9, 1792 AA Oudeschild.
- **Openingstijden:** Dagelijks geopend van **10:00 tot 17:00 uur**.
- **Bezoekduur:** Een gemiddeld bezoek duurt ongeveer **2 uur**.
- **Faciliteiten:** Het museum is grotendeels rolstoeltoegankelijk, beschikt over gratis wifi en heeft een museumcafé en souvenirwinkel.

Garnalentocht

Je kunt bijna dagelijks aan boord stappen van een authentieke garnalenkotter voor een vaartocht op de Waddenzee.

TX 10 Emmie & TX 20 Walrus

Deze schepen vertrekken vanuit de haven voor een twee uur durende beleving waarbij de netten worden uitgewooid en de vangst direct aan boord wordt verwerkt.

Op de meeste garnalenkotters, zoals de TX 10 en TX 20, is je hond van harte welkom.

- **Locatie:** Haven 8, 1792 AE Oudeschild.

Texelse Bierbrouwerij De Texelse Bierbrouwerij bekendste brouwerij van het eiland, gevestigd in een voormalige zuivelfabriek. Ze zijn beroemd om bieren zoals **Texels Skuumkoppe** en **Springtij**. Sinds 2020 is de brouwerij eigendom van Heineken.

- **Activiteiten:** Je kunt hier terecht voor de "Texels Beleving", een inspirerende rondleiding met een proeverij van drie bieren.
- **Openingstijden:** maandag tot en met vrijdag van 12:00 – 18:00 uur en zaterdag van 10:00-19:30 uur.
- **Locatie:** Schilderweg 214b, Oudeschild.

De Cocksdorp, natuur en ruimte (ca 1.200 inwoners)

De Cocksdorp is het meest noordelijke en jongste dorp van Texel, gesticht in 1835 na de inpoldering van Eierland. Het dorp staat vooral bekend om de iconische rode vuurtoren en de nabijheid van unieke natuurgebieden. Het dorp is gelegen bij de splitsing tussen de Noordzee en de Waddenzee. Het dorp werd gesticht door N.J. de Cock en heette oorspronkelijk Nieuwdorp.

In de zomermaanden (*juli en augustus*) is hier op zaterdag de **Durper Markt**.

Bezienswaardigheden zijn onder andere:

Vuurtoren

De rode vuurtoren op het noordelijkste puntje van Texel (bij De Cocksdorp) is dagelijks geopend voor bezoekers. Het is het symbool van het eiland en biedt een weids uitzicht over de Noordzee, de Waddenzee en het naburige eiland Vlieland. Je beklimt de toren via een wenteltrap van 118 treden, verdeeld over zes verdiepingen.

Let op: er is geen lift aanwezig. Tijdens de klim leer je over de bewogen geschiedenis van de toren. Je kunt onder andere de kogelgaten uit de Tweede Wereldoorlog zien in de wand van de oude toren, die zich binnen de huidige buitenmantel bevindt.

- **Openingstijden:** Dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur.
- **Toegangsprijs:** Een ticket kost € 6,50. Kinderen tot en met 4 jaar mogen gratis naar binnen. (Tarieven 2026)
- **Locatie:** Vuurtorenweg 184, De Cocksdorp

De Vriendschap

De vriendschap is een bijzondere rondvaart- en veerdienst op het eiland Texel, gelegen in het noorden bij De Cocksdorp. Het bedrijf organiseert unieke vaartochten over de Waddenzee, een gebied dat bekendstaat als UNESCO Werelderfgoed vanwege de bijzondere natuur en rijke biodiversiteit.

Wat De Vriendschap speciaal maakt, is dat het schip als enige passagiersboot vaart in het gebied rond het **Eierlandse Gat**, tussen Texel en Vlieland. Hierdoor krijgen bezoekers een unieke kans om dit rustige en ongerepte natuurgebied van dichtbij te ervaren.

Een van de populairste activiteiten is de **zeehondentocht**. Tijdens deze tocht vaar je langs zandbanken waar vaak grote groepen zeehonden liggen te rusten in de zon. Doordat de dieren gewend zijn aan het schip, kun je ze vaak van heel dichtbij bekijken.

Daarnaast biedt De Vriendschap ook:

- Dagtochten tussen Texel en Vlieland
- Wadexcursies waarbij je het wad zelf betreedt
- Eilandhoppen met of zonder fiets

De combinatie van natuur, avontuur en ontspanning maakt De Vriendschap tot een populaire attractie voor zowel toeristen als natuurliefhebbers.

- Locatie: Volharding 2a, 1795 LH, De Cocksdorp (vlakbij paal 33 en tegenover het KNRM-reddingboothuis. Tel: 06-13524734

Natuurgebieden

De Slufter is een van de bekendste en meest unieke natuurgebieden op het Nederlandse Waddeneiland Texel. Het is een uitgestrekt kweldergebied dat in open verbinding staat met de Noordzee

De Slufter is een gebied waar het zeewater via een open verbinding (een kreek) vrij in en uit kan stromen. Er zijn geen dijken die het water tegenhouden, waardoor het getij vrij spel heeft. Het landschap bestaat uit kreken, duinen en zoute graslanden (kwelders). Bij noordwesterstorm en springtij stroomt een groot deel van het gebied onder water.

Het is een populair gebied om te wandelen, vaak dwars door de kreken (laarzen zijn dan aanbevolen). Er zijn verschillende wandelroutes en een uitkijkpunt bij de ingang. Vlakbij de ingang bevindt zich een café-restaurant met een speeltuin.

Je kan het beste parkeren bij: Slufterweg 1, 1795 KM De Cocksdorp

De Waal, klein maar charmant (ca 400 inwoners)

De Waal is het kleinste dorp van Texel en ligt centraal op het eiland. Met zijn smalle straatjes, oude boerderijen en rustige sfeer voelt het dorp bijna als een stap terug in de tijd. De Waal is ontstaan rond de 12e eeuw en lag tot de droogmaking van polder Waal en Burg in 1613 direct aan zee. Het is gebouwd op een hogere keileemopduiking.

Nabij De Waal bevindt zich de 'Sommeltjesberg', een voormalige grafheuvel waar volgens Texelse volksverhalen de 'Sommeltjes' (aardmannetjes/trollen) woonden, die 's nachts actief waren en hielpen met klusjes, maar ook dol waren op glimmende voorwerpen.

De legende vertelt dat Sommeltjes dansen in het maanlicht en zich in elk willekeurig dier kunnen veranderen. Ze moesten echter voor zonsopgang terug zijn in hun berg, anders versteenden ze direct.

De verhalen over de Sommeltjes zijn een levend onderdeel van de Texelse cultuur en folklore, vaak verteld om de mysterieuze geschiedenis van het eiland levend te houden.

In *augustus* vindt het **muziekfestival 'SomPop'** plaats. Ook is er een tweejaarlijks verhalenfestival in de huiskamers.

Waarom Texel zo bijzonder is

Wat Texel uniek maakt, is de enorme variatie op één eiland: strand, duinen, bossen, polders en gezellige dorpen en restaurants liggen allemaal op korte afstand van elkaar. Elk dorp heeft zijn eigen karakter, waardoor je tijdens je verblijf telkens een andere kant van het eiland ontdekt.

Wandelen en fietsen op Texel

Texel is echt één van de mooiste plekken van Nederland om te wandelen en fietsen, vooral omdat het landschap zó afwisselend is. Je hebt er duinen, strand, bos en polders.

Wandelen op Texel

Texel heeft ongeveer 230–250 km aan wandelpaden en meer dan 140 km aan fietspaden.

Meer informatie kan je vinden op www.vvvtexel.nl